

Požáry v okolí Trnové a ohnivě smrště

Nejprve si musíme uvědomit, jak tehdy vypadaly domy a stavby ve vesnicích a městech. Domy byly dřevěné, srubového charakteru, nebo kombinace trámů a vepříků - hrázděné.

Velikost vesnice Trnová v 17. století - cca 10 chalup, v 18. století - 25 chalup, v 19. století - 55 chalup a ve 20. století - 120 chalup.

- u každé chalupy stodola, chlévy, kůlny
- střechy doškové nebo šindelové
- v černých kuchyních otevřené ohniště
- svítilo se loučemi, svíčkami, chalupy byly plné hořlavého materiálu, stodoly plné slámy, sena, lnu, krmiva, obilí apod.
- komíny dřevěné, vymazané hlinou
- v roce 1751 - vyhlášen ohňový patent Marie Terezie a nařízení Josefa II. o zákazu dřevěných staveb

Protože jsme v minulosti patřili do okresu Kralovice, uvedu několik požárů v okresním městě.

- v roce 1754 shořelo 24 domů a 18 stodol
- v roce 1771 shořelo 9 domů a 1 stodola
- v roce 1845 shořelo 103 domů a 51 stodol
- v roce 1882 shořelo 74 domů a 48 stodol

Požár v roce 1845 změnil celkový ráz Kralovic, konec baroka ve městě. V půl hodině shořelo 103 domů, stodoly plné obilí, hospodářské stroje, nářadí, hasičská kůlna se třemi stříkačkami, nábytek, šatstvo, peníze. Kupodivu o život přišel pouze jeden člověk.

Roku 1588 byla stanovena protipožární opatření:

- každé 4 týdny konšelé kontrolovali topeniště
- zákaz chzení se světlem do chlévů a stodol s loučí
- protipožární žebříky, háky a ostatní protipožární nářadí skladovat na určeném místě
- každý majitel domu musel mít před domem kád' s vodou
- v létě protipožární hlídky
- vznikl-li požár od sazí v komíně, stihlo majitele domu vězení

V případě požáru byly určeny skupiny lidí, kteří měli přesně určeno, co mají dělat, například:

- plnění voznic vodou
- doprava vody k požáru
- ulevování požáru
- majitelé potahů museli povinně vozit vodu z rybníka
- kdo první přivezl voznici s vodou, dostal 2 zlaté
- kdo se hašení nezúčastnil, dostal 4 zlaté pokuty a 14 dní vězení /týká se potahů/

K protipožárním opatřením patřila také služba „mrakařů“ a ponocných, zvonění proti mrakům.

Z velkých požárů byly v okolí Trnové zaznamenány:

- 1845 - požár panské hospody v Žilově, shořely i sousední usedlosti
- 1865 - velký požár v Horní Bříže, dřívější vsi Březí a Čermná – shořelo 14 usedlostí
- 1883 - v Krašovicích vyhořela stavení č.p. 4 a 5
- 1885 - v Krašovicích vyhořela stavení č.p. 15 a 16
- 1887 - v Krašovicích lehla popelem č.p. 8, 9, 10, 11, 29, 44
- 1887 - Obytné stavení v Ostražkovicích (Bouchalka)
- 1889 - vyhořelo 11 usedlostí v Třemošné
- 1890 - opět požár panské hospody v Žilově
- 1892 - ve Stýskalech č.p. 1
- 1894 - požár konventu v Plasích
- 1895 - vyhořela dvě stavení v Žilově

Do roku 1900 v Trnové nejsou zaznamenány požáry, ztratila se hasičská kronika. V 1. světové válce bylo v Trnové pět požárů, které likvidoval místní sbor.

Požáry v Krašovicích počátkem 20. století:

- 1903 - stará kovárna č.p. 12
- 1912 - stodola V. Paška č.p. 15
- 1913 - Jos. Drozda č.p. 13
- 1915 - Anna Bišofová č.p. 8
- 1922 - Vojtěch Karlovec č.p. 6

Roku 1898 zakládají SDH Krašovice společně s Trnovou a Bučím. Obce tvořily statek krašovický a společně si zakoupily ruční stříkačku.

V roce 1904 se trnovští hasiči odloučili a zakládají SDH Trnová, jako spolková budova jim sloužil hostinec Antonína Kozy. Roku 1931 vyhořelo truhlářství Vojtěcha Brandtlíka č.p. 3 a roku 1935 vyhořel domek pana Klika č.p. 62. Oba požáry likvidoval náš SDH.

OHNIVÉ SMRŠTĚ

Jsou to přírodní fenomény, které se běžnému chápání zcela vymykají, ale prokazatelně nastávají a nelze je přirozeným způsobem vysvětlit. Vědci se domnívají, že existuje přímá vazba mezi abnormální sluneční aktivitou, vyjádřenou počtem slunečních skvrn a geomagnetickou aktivitou země.

Hlavními charakteristickými znaky ohňových smrštů jsou:

- značně zvýšená teplota atmosféry
- šíření ohně po silokřivkách, tedy v jakýchkoli zónách, které nejsou plameny překračovány, i když veškeré podmínky k šíření požáru jsou dány
- opakování tohoto jevu v určitých časových intervalech v jedné a téže lokalitě
- zvýšená radioaktivita půdy po požáru, i když v lokalitě se nevyskytují radioaktivní horniny

Tyto smrště byly zaznamenány po celé zeměkouli a i v naší republice, například:

- 1503 vyhořelo Malé Město pražské
- 1523 vyhořelo do základů město Jihlava
- 1538 až 1540 následkem velkého sucha byly požáry po celých Čechách, lesy a břehy řek se samy zapalovaly
- 1541 současně hořel Pražský hrad, Malá Strana, zámek a Hradčany, kde se tavily hlavně děl, po dvořanech se nacházely spečené kordy, hořely i vinice a stromové velmi daleko za Hradčany.

Takové silné ohnivé smrště byly zaznamenány i v nedávné minulosti po celé zeměkouli, například:

- 1871 nejznámější je požár Chicaga a ohně v Anglii, požár Londýna
- 1905 ohnivé smrště v Portugalsku
- 1949 ohnivé smrště na rašeliništích u Moskvy
- a další ohnivé smrště po celé Americe

Očitý svědek požáru rašeliništ u Moskvy vypověděl:

"Takový atmosférický jev nikdo nepamatuje. Nedaleko jedné dělnické osady se náraz zvedla větrná smršť. Větrný sloup unášející s sebou trsy přeschlé, rozpálené rašeliny, který se zvedl k obloze. Vzepjal se do padesátimetrové výše a zamířil přímo ke stohům několika tisíc tun rašeliny, které lemovaly úzkokolejnou trať a z nichž se v žáru slunce kouřilo. Jen se jich dotkl svým spodkem a v okamžiku začal hořet v celé své výšce. Pohled na ohnivou smršť byl hrozný. Ve vzduchu létaly kusy hořící rašeliny. V jediném okamžiku vzplanula celá třistahektarová plocha. Byl to gigantický požár. Uragán rozmetal rašelinové stohy. Staré nevymýcené stromy vzplanuly jako stovky pochodní, zahořela i země."

Při boji s tímto nevídaným živlem zahynuli tři vojáci.

POŽÁR CHICAGA

Požár vypukl v noci z 8. na 9. října roku 1871. Tento požár město dokonale zničil. Oheň vznikl v jedné stáji. Do určitého okamžiku se nejednalo o nic výjimečného, neboť šlo o zdánlivě snadno lokalizovatelný požár přízemních domků, které byly od sebe odděleny širokými ulicemi. Po nějaké chvíli se však tento neškodný ohniček změnil v divokou nevladatelnou bouři plamenů, která zuřila nepřetržitě po dobu 27 hodin. Samotnému požáru padlo za oběť 270 lidí, avšak co je pozoruhodné, ve stejném okamžiku došlo v blízkém okolí města k četným důlním katastrofám, které si vyžádaly obětí neskonale více. Ve městě shořelo přes 17 500 domů. Žár, který spáleniště vydávalo, byl neskutečný. Obrovské kamenné bloky státních budov žhnuly obrovským žářem, plameny ohně měnily barvu od jasně rudé do smaragdově zelené. Američtí historikové doslova napsali: *"Cosi živilo tento oheň, který byl zcela jiný nežli ostatní známé ohně"*.

Hlavní strážmistr hasičů města napsal: *"Současně s požárem, který vznikl ve stáji, se vzňal i tři kilometry vzdálený kostel sv. Pavla a další objekty. Železné pruty ve skladišti Pacifické dráhy se slily v kompaktní hmotu, ačkoliv byly nejbližší budovy vzdáleny více než 100 metrů. Kamenné budovy se změnilly v něco, co nelze popsat, šestipatrové budovy se vypařily. Mramorové obložení paláců hořelo jako kamenné uhlí. Domy značně vzdálené od centra požáru, začaly hořet zevnitř. Na okrajích města byly nalezeny desítky mrtvých beze stop popálení daleko od ohně. Další mrtví byli nalezeni v řece a rybníku."*

Jako by to nestačilo, týž den vypukly rozsáhlé požáry prérií a lesů v okolních státech. Téměř nepovšimnutý zůstaly požáry měst City of Holland a Manistee, ležící 280 a 480 kilometrů od Chicaga.

Mimo uvedené požáry a smrště existují ještě požáry, které způsobují výbuchy sopek doprovázené zemětřesením a hořícími tornády. Tyto přírodní katastrofy jsou svým rozsahem a obětmi na životech ohromné a někdy způsobují i změnu klimatu a vyhynutí velké části lidské populace.